

Уставни закон о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти (1953)

УСТАВНИ ЗАКОН О ОСНОВАМА ДРУШТВЕНОГ И ПОЛИТИЧКОГ УРЕЂЕЊА ФЕДЕРАТИВНЕ НАРОДНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И САВЕЗНИМ ОРГАНИМА ВЛАСТИ

-{I.}- ФЕДЕРАТИВНА НАРОДНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

Члан 1

Федеративна Народна Република Југославија је социјалистичка демократска савезна држава суверених и равноправних народа.

Члан 2

Сва власт у Федеративној Народној Републици Југославији припада радном народу.

Радни народ врши власт и управља друштвеним пословима преко својих претставника у народним одборима и народним скупштинама, у радничким саветима и у другим самоуправним органима, као и непосредно путем избора, опозивања, референдума, зборовог бирача, савета грађана, учешћа грађана у управи и у правосуђу, и путем других облика непосредног управљања.

Члан 3

Народни одбори су основни органи власти радног народа и највиши органи власти општине, града и среза. Федерацији припадају само права која су утврђена савезним уставом, а народним републикама само права утврђена републичким уставом.

Члан 4

Друштвена својина на средствима за производњу, самоуправљање произвођача у привреди и самоуправљање радног народа у општини, граду и срезу јесу основа друштвеног и политичког уређења земље.

Зајемчено је самоуправљање радног народа у области просвете, културе и социјалних служби.

Самоуправљање произвођача и радног народа остварује се у сагласности са општим друштвеним интересима израженим у закону и у другим одлукама претставничких тела радног народа — народних скупштина и народних одбора.

Члан 5

Зајемчени су:

слободно удруживање радног народа ради остваривања демократских политичких, економских, социјалних, научних, културних, уметничких, стручних, спортских и других заједничких интереса;

личне слободе и друга основна права човека и грађанина;
право на рад.

Члан 6

Самоуправљање произвођача у привреди састоји се нарочито:

у праву радних колектива да управљају привредним организацијама непосредно и преко радничких савета, скупштина земљорадничких задруга и других претставничких органа које сами бирају и опозивају;

у праву произвођача да буду бирани у претставничка тела привредних организација;

у праву привредне организације да самостално утврђује своје привредне планове; у праву привредне организације да по извршењу друштвених обавеза самостално располаже дохотком организације, при чему се организацији гарантује законом одређени минимум; у праву привредне организације да у границама свог дохотка одређује зараде трудбеника, при чему се трудбеницима у привредним предузећима законом гарантују минималне зараде из друштвених средстава;

у праву произвођача да преко својих претставника у већима произвођача утврђују материјална средства која се одвајају за подмирење друштвених потреба и да одлучују о употреби тих средстава.

Произвођачи остварују самоуправна права на основу устава и закона а у оквиру друштвених планова.

Самоуправна права стичу радни колективи самим оснивањем привредне организације.

Члан 7

Самоуправљање радног народа у општини, граду и срезу састоји се нарочито:

у праву грађана да бирају и опозивају своје претставнике у народном одбору општине и у среском и градском већу, као и у праву произвођача да бирају и опозивају своје претставнике у већу произвођача народног одбора среза и града;

у праву грађана и произвођача да буду бирани у народни одбор; у праву грађана да непосредно учествују у вршењу власти путем референдума, зборова бирача, савета грађана, учешћа грађана у управи и у правосуђу, и путем других облика непосредног управљања;

у праву народног одбора да самостално уређује послове од општег интереса за заједницу у области привредног, комуналног, социјалног и културног живота и развитка општине, града и среза, ослањајући се на привредне организације, самоуправне установе, удружења и иницијативу грађана;

у праву народног одбора да самостално располаже делом дохотка који привредне организације одвајају за општину, град и срез сагласно савезном и републичком друштвеном плану; у праву народног одбора на законом утврђени постотак пореза и на увођење локалног приреза и месног самодоприноса; у праву народног одбора да самостално доноси буџет и друштвени план;

у вршењу законом одређених права народног одбора према привредним организацијама на његовом подручју; у надзору народног одбора над управљањем општеном имовином; у праву управљања општине и града свим земљиштима и зградама који су општеном имовина, уколико то право не припада другим државним органима, привредним организацијама, установама и заједницама;

у праву народног одбора да бира и разрешава судије среских и окружних судова;

у праву народног одбора да образује и бира своје органе и да поставља службенике одбора;

у праву народног одбора да статутом прописује своју организацију и пословање;

у одржавању реда и мира на подручју општине, града и среза.

Народни одбор врши власт на основу и у оквиру устава и закона.

Члан 8

Републички органи власти имају према народним одборима права утврђена законом.

Републички органи имају право надзора у погледу законитости рада народних одбора.

Републичким друштвеним планом одвајају се за народну републику само она законом утврђена финансиска средства која служе за извршење послова из надлежности републике, за помоћ градовима и срезовима и за помоћ установама и привредним организацијама од општег интереса за целу републику.

Само законом могу се за вршење послова из надлежности федерације, односно народне републике, образовати у општини, граду и срезу управни органи непосредно подређени савезним, односно републичким органима управе.

Члан 9

Федерација има следећа права и дужности:

штити независност и територијалну целину савезне државе; организује оружане снаге и одбрану земље; штити друштвени и политички поредак;

штити јединство и равноправност народа Југославије;

одржава међународне односе и уређује односе земље са иностранством;

обезбеђује јединство социјалистичког друштвеног поретка и правног система;

обезбеђује јединство привредног система и плански развитак народне привреде као целине;

обезбеђује самоуправљање произвођача у привреди и самоуправљање радног народа у општини, граду и срезу и у установама;

обезбеђује слободе и демократска права грађана и њихову равноправност без обзира на народност, расу и вероисповест;

обезбеђује законитост, јединствену примену савезних закона и јединство система правосуђа.

Права и дужности федерације остварују савезни органи власти према надлежности која им је утврђена уставом.

Савезне законе непосредно извршују народни одбори односно републички органи власти.

Савезни органи непосредно извршују савезне законе и врше друге извршне послове само у области уставом утврђених искључивих права и дужности федерације, као и кад је то извршење стављено у надлежност федерације законом у сагласности с њеним правима и дужностима.

Члан 10

Територија Федеративне Народне Републике Југославије састављена је од територија народних република и чини јединствено државно, привредно и царинско подручје.

Промет робе у целој земљи је слободан и не може се ограничити никаквим актом републичког органа власти или народног одбора.

Управни и судски акти и исправе државних органа једне народне републике имају једнаку важност у осталим републикама.

Члан 11

Савезни закони и други акти савезних органа примењују се на целој територији савезне државе.

У случају размимоилажења савезног закона и републичког закона примењује се непосредно савезни закон, али народне републике могу покренути поступак за оцену сагласности савезног и републичког закона са савезним уставом.

Члан 12

За грађане Федеративне Народне Републике Југославије постоји јединствено савезно држављанство.

Сваки држављанин народне републике истовремено је држављанин Федеративне Народне Републике Југославије.

Држављанин једне народне републике ужива у свакој народној републици иста права као и њени држављани.

-{II.}- САВЕЗНИ ОРГАНИ ВЛАСТИ

А. САВЕЗНА НАРОДНА СКУПШТИНА

1. Права Скупштине

Члан 13

Савезна народна скупштина је претставник народног суверенитета и највиши орган власти федерације.

Савезна народна скупштина врши своја права и дужности на основу и у оквиру устава.

Члан 14

Права федерације врши Савезна народна скупштина непосредно и преко Претседника Републике и Савезног извршног већа као својих извршних органа. Одређене извршне послове врше савезни органи управе према смерницама и под надзором Савезног извршног већа.

Права федерације у области правосуђа врши Савезни врховни суд и други савезни судови на основу савезних закона.

Члан 15

У искључиву надлежност Савезне народне скупштине спада:

- 1) промена Устава;
- 2) бирање и разрешавање Претседника Републике;
- 3) бирање и разрешавање чланова Савезног извршног већа;
- 4) бирање и разрешавање судија Савезног врховног суда;
- 5) савезно законодавство:

а) искључиво законодавство: о личним слободама и другим основним правима човека и грађанина; о савезном држављанству; о личном стању грађана; о социјалном осигурању; имовински законик; о ауторском праву; о патентима, жиговима, узорцима и моделима; о установљењу друштвеног доприноса и пореза; о царинама; о новцу, кредитном систему, банкама и финансиском пословању; о девизама; о јавним зајмовима; о меници, чеку и другим начинима плаћања; поморски законик; о осигурању; о мерама; о стандардима; кривични законик; о судском и општем управном поступку; о управним споровима; о извршењу казни и мера безбедности; о уређењу судова и арбитраже; о јавном тужилаштву; о адвокатури; о ратним војним инвалидима; о питањима народне одбране, спољних односа и другим питањима из искључиве надлежности федерације; о избору народних посланика за Савезну народну скупштину и њиховом опозивању;

б) основно законодавство: о планском управљању народном привредом; о привредним организацијама; о саобраћају, везама и путевима и о добрима у општој употреби; о буџетима, друштвеном доприносу, порезима и другим дажбинама; о искоришћавању природних богатстава и снага; о раду; о удружењима, збору и договору; о породици, браку и старатељству; о мерама за сузбијање заразних болести и за заштиту народног здравља и живота грађана које су од општег интереса за целу земљу; о службеницима државне администрације; о јавном правобранилаштву; о прекршајима;

в) опште законодавство: у области организације власти, просвете и културе, народног здравља и социјалне политике, као и у другим областима кад је то од општег интереса за све народне републике;

- 6) утврђивање савезног друштвеног плана и савезног буџета; потврда биланса о извршењу савезног друштвеног плана и потврда савезног завршног рачуна;
- 7) одлучивање о правцу спољне политике, привредне политике и о другим основним питањима и мерама унутрашње политике у оквиру права федерације;
- 8) одлучивање о проглашењу ратног стања и склапању мира; ратификовање међународних уговора о политичкој или војној сарадњи и међународних уговора који захтевају доношење нових или промену постојећих закона;
- 9) одобравање промена граница између народних република које оне споразумно предложе, и решавање спорова око њиховог разграничења;
- 10) оцена сагласности републичког устава као и републичког и савезног закона са савезним уставом;
- 11) амнестија за кривична дела одређена савезним законом.

Скупштина доноси декларације и резолуције у питањима из надлежности федерације и о другим питањима од општег интереса за савезну државу.

Скупштина даје препоруке за рад државних органа, самоуправних установа и привредних организација.

Члан 16

У области искључивог савезног законодавства народне републике могу доносити законе само ако су и уколико су за то посебно овлашћене савезним законом.

У области у којој је донет савезни основни закон, народна република може донети своје допунске законе.

Општи закон утврђује начела за законодавство народне републике и може се непосредно примењивати само док у одговарајућој области не постоји републички закон. Народна република доноси своје законе у сагласности с начелима општег закона.

У свим осталим областима народна република доноси своје законе самостално.

Народна република може самостално доносити законе из области савезног основног и општег законодавства ако савезни закон није донет. Доношењем основног закона престају важити одредбе републичког закона које се односе на питања уређена основним законом.

Предлог за оцену сагласности републичког и савезног закона са савезним уставом имају право поднети Савезној народној скупштини: Савезно извршно веће, Савезни врховни суд, народна скупштина и извршно веће народне републике, претставничко тело аутономне покрајине и аутономне области, народни одбор среза односно града, као и заинтересоване привредне организације и самоуправне установе.

Члан 17

У савезном друштвеном плану обезбеђује се развој народне привреде као целине и одређује основна расподела националног дохотка Федеративне Народне Републике Југославије.

Савезним друштвеним планом одвајају се за федерацију само она законом утврђена финансијска средства која служе за извршење послова из надлежности федерације, за обезбеђивање нормалног привредног развитка и за помоћ недовољно развијеним крајевима земље.

Савезним буџетом утврђују се и распоређују финансијска средства за извршење послова из надлежности федерације и за рад њених органа и установа.

Члан 18

Савезна народна скупштина може одлучити да се законски предлог, пре или после његовог усвајања, или неко друго питање из надлежности федерације изнесе пред бирачко тело на одлучивање (референдум).

Референдум може предложити петина чланова једног дома, Веће народа као и Савезно извршно веће.

Одлука бирачког тела је обавезна. Две године по извршеном референдуму не може се донети закон ни други акт противан одлуци бирачког тела.

О референдуму донеће се посебан закон.

Члан 19

Савезни закони доносе се и објављују на језицима свих народних република.

Закони се објављују у службеном листу и ступају на снагу осмог дана по објављивању, ако самим законом није друкчије одређено.

Члан 20

Закони не могу имати повратно дејство, осим ако је то законом изрично предвиђено.

Закон који установљава казне може имати повратно дејство само ако је блажи за учиниоца.

Члан 21

Савезна народна скупштина бира се на четири године.

Скупштина може у случају рата или других ванредних прилика продужити трајање свог мандата за време док то стање траје.

Скупштина може одлучити да се распусти и пре истека времена на које је изабрана.

Члан 22

Избори за Савезну народну скупштину морају бити расписани пре истека последњег дана периода за који је Скупштина изабрана. Ако је продужен мандат Скупштине, избори морају бити расписани чим престану околности због којих је мандат продужен.

Од дана распуштања Савезне народне скупштине до дана избора не сме протећи више од три ни мање од два месеца.

Члан 23

Предлог за промену Устава може поднети двадесет чланова једног дома, Веће народа, као и Савезно извршно веће.

Скупштина у сваком већу претходно одлучује већином гласова о томе да ли ће се приступити решавању о предлогу за промену Устава.

Промена Устава усвојена је ако за њу гласа три петине чланова сваког већа.

2. Устројство Савезне народне скупштине

а) Домови Скупштине

Члан 24

Савезну народну скупштину сачињавају два дома: Савезно веће и Веће произвођача.

Члан 25

Савезно веће сачињавају народни посланици које бирају грађани у срезовима и градовима на основу општег, једнаког и непосредног бирачког права, и народни посланици које из реда својих чланова бирају републичка већа и покрајинско односно обласно веће.

Веће произвођача сачињавају народни посланици које бирају произвођачи запослени у производњи, транспорту и трговини сразмерно учешћу привредних области у укупном друштвеном производу Федеративне Народне Републике Југославије.

Члан 26

Грађани у срезовима и градовима бирају посланике за Савезно веће по норми: један посланик на 60.000 становника.

Члан 27

Републичко веће сваке народне републике бира десет посланика, покрајинско веће аутономне покрајине шест, а обласно веће аутономне области четири посланика.

Ако у току времена на које је Савезна народна скупштина изабрана дође до новог избора претставничког тела народне републике односно аутономне покрајине или аутономне области, новоизабрано претставничко тело извршиће поновни избор посланика за Савезно веће.

Члан 28

Посланике за Веће произвођача бирају као претставнике својих привредних организација радници и службеници привредних предузећа, чланови земљорадничких задруга, као и занатлије и занатски радници.

У Веће произвођача бира се онолики број посланика колики одговара норми: један посланик на 70.000 произвођачког становништва.

Члан 29

Посланике за Веће произвођача бирају индустриски, пољопривредни и занатски произвођачи одвојено сваки у својој произвођачкој групи.

Индустриска група обухвата раднике и службенике запослене у индустрији, рударству, шумарству, грађевинарству, транспорту, трговини, угоститељству и комуналној делатности.

Пољопривредна група обухвата земљораднике који су чланови земљорадничких задруга и раднике и службенике пољопривредних добара.

Занатска група обухвата трудбенике запослене у занатству.

Право да бирају посланике за Веће произвођача имају произвођачи који уживају опште бирачко право.

У свакој произвођачкој групи бира се онај број посланика за Веће произвођача који је сразмеран учешћу групе у укупном друштвеном производу Федеративне Народне Републике Југославије утврђеном у текућем савезном друштвеном плану.

У оквиру сваке произвођачке групе посланици се бирају по норми: један посланик на једнак број произвођачког становништва.

Члан 30

За члана Савезног већа може у срезовима и градовима бити биран сваки грађанин који ужива опште бирачко право.

За члана Већа произвођача може бити биран сваки произвођач који ужива опште бирачко право и припада произвођачкој групи из које се бира посланик. За члана Већа произвођача може бити биран и синдикални функционер који је као такав изабран од стране произвођача.

Посланику који трајно престане бити произвођач или промени произвођачку групу у којој је изабран престаје мандат.

Члан 31

Народни посланици изабрани у срезу и граду стичу право одборника среског односно градског већа народног одбора среза односно града на чијем су подручју изабрани.

Народни посланици изабрани у Веће произвођача стичу право одборника већа произвођача народног одбора среза односно града на чијем су подручју изабрани.

Члан 32

Бирачи имају право да опозову народног посланика.

Члан 33

Избор и опозив народног посланика врши се тајним гласањем.

Члан 34

Савезно веће и Веће произвођача равноправно учествују:

- 1) у одлучивању о промени Устава;
- 2) у утврђивању савезног друштвеног плана и савезног буџета; у потврђивању завршног биланса о извршењу савезног друштвеног плана и завршног рачуна о извршењу савезног буџета;
- 3) у доношењу искључиво савезних закона: о новцу, кредитном систему, банкама и финансијском пословању; о социјалном осигурању; имовинског законика; о патентима, жиговима, узорцима и моделима; о установљењу друштвеног доприноса и пореза; о царинама; о девизама; о меници, чеку и другим начинима плаћања; о осигурању; о стандардима; о избору и опозиву народних посланика;
- 4) у доношењу основних закона: о планском управљању народном привредом; о привредним организацијама; о саобраћају и везама; о буџетима; о друштвеном доприносу, порезима и другим дажбинама; о искоришћавању природних богатстава и снага; о раду;
- 5) у ратификовању међународних уговора из области привреде, рада и социјалног осигурања;
- 6) у доношењу одлуке о сагласности републичког устава са савезним уставом, као и о сагласности републичког и савезног закона са савезним уставом ако су оба дома учествовала у доношењу савезних закона;
- 7) у одлучивању о расписивању референдума у питањима из области привреде, рада и социјалног осигурања;
- 8) у одлучивању о продужењу мандата Скупштине, у утврђивању да су престале околности због којих је мандат Скупштине био продужен, као и у одлучивању о распуштању Скупштине;
- 9) у одлучивању о наградама народних посланика и припадностима претседника, потпретседника и секретара Савезне народне скупштине, Претседника Републике и чланова Савезног извршног већа;
- 10) у доношењу декларација и резолуција по питањима из области привреде, рада и социјалног осигурања.

Члан 35

Савезно веће и Веће произвођача заседају одвојено.

Законски предлог у чијем доношењу равноправно учествују оба дома може бити поднет једном или другом дому.

Домови могу одлучити да на заједничкој седници претресу поједине законске предлоге или друга питања у чијем решавању учествују оба дома, али гласање о законским предлозима врши се на седници сваког дома одвојено.

Члан 36

Савезна народна скупштина на заједничкој седници оба дома врши ове послове:

- 1) бира и разрешава Претседника Републике;
- 2) бира и разрешава чланове Савезног извршног већа;
- 3) бира и разрешава претседника, потпретседнике и секретара Савезне народне скупштине;
- 4) бира и разрешава судије Савезног врховног суда;
- 5) бира и разрешава чланове одбора и комисија Скупштине;
- 6) проглашује промену Устава.

Члан 37

Све послове у надлежности Савезне народне скупштине у чијем решавању не учествују равноправно или заједнички оба дома, или о којима не решава само Веће произвођача, врши само Савезно веће.

Чланови Већа произвођача имају право да предлажу Савезном већу промене у законским предлозима о којима решава само Савезно веће, као и да подносе предлоге за промену важећих закона које је донело само

Савезно веће.

Члан 38

Предлог закона или другог акта у чијем доношењу равноправно учествују оба дома усвојен је ако је у оба дома изгласан у истоветном тексту.

Сваки дом има право да предложи промене у предлогу закона или другог акта који је већ изгласан у другом дому. Овако измењен предлог враћа се на сагласност дому од кога је потекао.

Ако се домови не сложе о тексту закона, одредиће заједничку комисију, састављену од једнаког броја чланова оба дома, ради постизања сагласности.

Ако се у комисији не постигне сагласност већине претставника сваког дома или домови не одобре текст који предложи комисија, претрес спорног питања одлаже се за седам дана.

По истеку тог рока на седницама се поново претресају питања о којима није постигнута сагласност, и ако се ни после два узастопна претреса не постигне сагласност, Савезна народна скупштина се распушта и расписују се избори за нову Скупштину.

Члан 39

Спорове о надлежности између домова решава Савезна народна скупштина на заједничкој седници оба дома.

Члан 40

Веће произвођача може давати препоруке привредним организацијама за њихов рад и државним органима и самоуправним установама у питањима из области привреде, рада и социјалног осигурања.

Веће произвођача може у оквиру права одређених законом доносити одлуке за рад привредних организација, државних органа и самоуправних установа.

Члан 41

Сваки дом сам решава о верификацији мандата својих чланова.

Члан 42

Сваки дом може одлучити да се распусти пре него што истекне време на које је Скупштина изабрана, али остаје на дужности за време док се не изабере нови дом. Новоизабрани дом распушта се кад истекне време на које је Скупштина изабрана.

Члан 43

Сваки дом доноси свој пословник, а оба дома доносе заједно пословник за заједничке седнице.

б) Посебна права народних посланика изабраних од претставничких тела народних република, аутономне покрајине и аутономне области

Члан 44

Савезно веће ради као јединствен дом, али његови чланови изабрани од претставничких тела народних република, аутономне покрајине и области имају посебна права утврђена овим Законом.

Члан 45

Чланови Савезног већа изабрани од претставничких тела народних република, аутономне покрајине и области решавају одвојено, као Веће народа, кад се на дневном реду Савезног већа налази предлог о промени Устава или предлог о савезном друштвеном плану.

Члан 46

Веће народа решава одвојено и кад се на дневном реду Савезног већа налази предлог закона или другог акта који се тиче уставом утврђених односа народних република и федерације, ако то предложи већина посланика изабраних од претставничког тела једне народне републике.

Веће народа претходно претреса и одлучује да ли ће приступити одвојеном решавању.

Члан 47

Ако се текст закона или другог акта који је усвојило Савезно веће не слаже с текстом усвојеним у Већу народа, издвојиће се посланици који чине Веће народа и поново ће претрести спорна питања, а затим ће се она претрести и на седници Савезног већа. Ако и тада остане несагласност у текстовима, образује се комисија састављена од једнаког броја народних посланика, које бира Савезно веће из реда посланика који нису чланови Већа народа, и Веће народа из реда својих чланова.

Ако Веће народа и после овога остане при тексту који се разликује од текста усвојеног у Савезном већу, обуставља се даљи претрес предлога закона или другог акта и спорно питање не може се ставити на дневни ред Скупштине пре истека године дана од обустављања претреса.

Ако се Веће народа не сложи са Савезним већем о савезном друштвеном плану, претрес се одлаже за два месеца. У случају да се ни по истеку тога рока не постигне сагласност, Савезно веће ће се распустити.

Док не буде изабрано Савезно веће, примењиваће се друштвени план који је усвојило Веће произвођача.

Члан 48

Веће народа се састаје одвојено ради давања претходног мишљења о потреби доношења савезног општег закона пре него што се закон стави на дневни ред Савезне народне скупштине.

Ако се Веће народа не сложи с потребом доношења ког савезног општег закона, предлог тог закона не може се ставити на дневни ред Скупштине.

Члан 49

Пословник Савезног већа садржи и одредбе о раду Већа народа. Ове одредбе важе кад их усвоји Веће народа на одвојеном састанку.

в) Претседник Скупштине и претседници већа

Члан 50

Савезна народна скупштина бира из реда посланика претседника Скупштине, два или више потпретседника и једног секретара.

Претседник, потпретседници и секретар бирају се на време на које је Скупштина изабрана, али остају на дужности и после распуштања Скупштине до новог избора претседника, потпретседника и секретара.

Претседник Скупштине претставља Скупштину, потписује поред Претседника Републике указе о проглашењу закона, претседава заједничким седницама оба дома, стара се о примени пословника и о извршењу одлука Скупштине и њених већа.

Потпретседници Скупштине замењују претседника кад је овај спречен да врши претседничку дужност.

Претседник односно потпретседник Скупштине, кад претседава седници, не може учествовати у претресу и гласати.

Секретар Скупштине стара се о администрацији Скупштине.

Члан 51

Савезно веће и Веће произвођача бирају на годину дана из реда својих чланова по једног претседника, потпретседника и по три записничара.

Веће народа бира за сваки састанак из реда својих чланова претседника, његовог заменика и записничара.

Претседник већа претседава седницама већа и стара се о примени пословника.

Претседник односно потпретседник већа, кад претседава седници, не може учествовати у претресу и гласати.

3. Права и дужности народних посланика

Члан 52

Сваки посланик има право подносити дому чији је члан предлоге закона, одлука, препорука, декларација и резолуција. Посланици имају право подносити и предлоге одлука, препорука, декларација и резолуција за чије је доношење надлежна Савезна народна скупштина на заједничкој седници оба дома.

Посланици који нису чланови одбора имају право да учествују у раду сваког одбора оног дома чији су чланови, али без права одлучивања.

Члан 53

Сваки посланик има право да Савезном извршном већу упућује питања, на која Савезно извршно веће одговара на седници дома, или на заједничкој седници оба дома, или писмено.

Посланик који је поставио питање има право да предложи дому односно Скупштини отварање дискусије о питању које је поставио.

Сваки посланик има право да преко дома чији је члан тражи обавештења од државног секретара. Државни секретар је дужан дати тражена обавештења писмено, осим ако дом или Скупштина не одлучи да их државни секретар лично саопшти на седници.

Члан 54

Чланови Савезног већа изабрани у срезу односно граду дужни су да извештавају бираче о своме раду, раду Савезног већа и Скупштине, непосредно или преко среског односно градског већа народног одбора у коме имају право одборника.

Чланови Савезног већа изабрани од претставничких тела народних република, односно аутономне покрајине и аутономне области дужни су да извештавају о свом раду, раду Савезне народне скупштине и Савезног већа претставничко тело које их је изабрало.

Среско односно градско веће народног одбора у коме народни посланик има право одборника, има право захтевати од народног посланика да обавести Савезно веће односно Скупштину о његовом предлогу или мишљењу, ако се односе на питања из надлежности Савезног већа односно Скупштине. Народни посланик је дужан да такав предлог или мишљење изложи.

Члан 55

Чланови Већа произвођача дужни су да извештавају бираче о свом раду, раду Већа произвођача и Скупштине, непосредно или преко већа произвођача у коме имају право одборника.

Веће произвођача у коме народни посланик има право одборника може захтевати од посланика да обавести Веће произвођача односно Скупштину о његовом предлогу или мишљењу, ако се односе на питања из надлежности Већа произвођача односно Скупштине. Народни посланик је дужан да такав предлог или мишљење изложи.

Члан 56

Чланови Савезног већа имају право на сталну месечну награду.

Чланови Већа произвођача врше своју дужност почасно и имају право на накнаду трошкова проузрокованих вршењем своје посланичке дужности, као и право на накнаду изгубљене зараде за време вршења те дужности.

Члан 57

Народни посланик не може бити позван на одговорност, лишен слободе нити кажњен за изражено мишљење или дат глас у Скупштини.

Посланик не може бити лишен слободе нити се против њега може покренути кривични поступак без одобрења дома коме припада, осим у случају затицања у вршењу кривичног дела за које је прописана казна

строгог затвора у трајању дужем од пет година. У таквом случају државни орган који је посланика лишио слободе или против њега покренуо кривични поступак, дужан је о томе одмах обавестити Претседника Савезне народне скупштине, који питање износи пред одговарајући дом ради одлучивања да ли ће се поступак наставити односно да ли ће лишење слободе остати на снази.

Кад дом није на окупу, одобрење за лишење слободе и за покретање односно настављање кривичног поступка против посланика даје мандатно-имунитетски одбор одговарајућег дома, уз накнадну потврду дома.

Члан 58

Народни посланик не може бити једновремено службеник у државној управи нити судија.

4. Седнице

Члан 59

Савезна народна скупштина је у сталном заседању у току времена за које је изабрана (сазив) и ради у посебним седницама већа, заједничким седницама оба дома, у сталним и другим одборима и комисијама.

Новоизабрана Скупштина састаје се најдоцније тридесетог дана од дана избора.

Члан 60

Седнице појединих већа сазива Претседник Савезне народне скупштине на основу одлуке самог већа, на предлог претседника већа, одбора, петине чланова већа, Савезног извршног већа, на сопствену иницијативу, као и кад је то овим законом одређено.

Заједничку седницу оба дома сазива Претседник Савезне народне скупштине на основу одлуке Скупштине, на предлог једног дома, одбора, Савезног извршног већа, на сопствену иницијативу, као и кад је то овим законом одређено.

Ако Претседник Скупштине не сазове седницу или је не сазове кад је то одређено или предложено, Скупштина односно њено веће састаје се на позив двадесет посланика односно Савезног извршног већа.

Члан 61

Већа Скупштине доносе пуноважне одлуке већином гласова на седници којој присуствује већина њихових чланова.

Савезна народна скупштина на заједничкој седници оба дома доноси пуноважне одлуке већином гласова. За доношење одлука потребно је присуство већине чланова и једног и другог дома.

Одлука о сагласности републичког устава као и републичког и савезног закона са савезним уставом усвојена је ако за њу гласа већина свих чланова Савезног већа односно оба дома.

5. Одбори и комисије

Члан 62

Савезно веће и Веће произвођача имају као сталне одборе законодавни одбор и мандатно-имунитетски одбор.

Сваки дом може образовати сталне одборе и за друга питања из своје надлежности, као и анкетне одборе и друге одборе и комисије за вршење посебних задатака.

Савезна народна скупштина има сталну комисију за тумачење закона.

Према потреби могу се образовати и одбори и комисије Савезне народне скупштине.

Веће народа може образовати одборе за поједина питања која претреса.

Члан 63

Чланови Савезног извршног већа не могу бити чланови одбора или комисија нити могу бити бирани на друге сталне дужности у дому или Скупштини.

Претседник Скупштине не може бити члан одбора или комисије.

Члан 64

Одбори проучавају законске предлоге, претресају питања која покрену чланови одбора и сва друга питања из надлежности дома, и подносе дому своје извештаје и предлоге.

Сваки законски предлог пре него што се поднесе дому на претрес мора бити расправљен у одговарајућим одборима дома, осим ако дом одлучи да се предлог претреса по хитном поступку.

Сваки члан одбора има право да предлаже да се ставе на дневни ред одбора или да приликом претреса у одбору износи, у оквиру делокруга одбора, сва питања која се односе на примену закона, на рад државних органа, самоуправних установа и привредних организација, или на друга питања од општег интереса или од интереса за изборну јединицу у којој је изабран.

Посланик који није члан одбора има право да пред одбором дома чији је члан покрене питања из делокруга одбора. Одбор одлучује да ли ће такво питање ставити на дневни ред.

Члан 65

Одбори могу доносити резолуције и давати у оквиру свог делокруга препоруке за рад државних органа, самоуправних установа и привредних организација.

Члан 66

Одбори могу тражити од Савезног извршног већа да им одговори на питања и да им даје обавештења о свом раду.

Чланови Савезног извршног већа могу присуствовати седницама одбора и учествовати у претресу, али без права одлучивања.

Савезно извршно веће може предложити да се на дневни ред седнице одбора ставе поједина питања и да се сазове одбор ради изношења става Савезног извршног већа по тим питањима. Одбор може претресати та питања, доносити резолуције и давати препоруке.

Одбори могу позивати државне секретаре, потсекретаре, директоре и друге службенике и стручњаке да им усмено или писмено одговоре на питања и да им пруже обавештења и објашњења.

Одбори могу позивати народног посланика да их извести о стању у изборној јединици односно у привредним организацијама које су га избрале.

Члан 67

Одбори могу вршити анкете и саслушавања и тога ради захтевати од свих државних органа, самоуправних установа и привредних организација подношење потребних података, списа и докумената.

Члан 68

Сваки одбор ради по пословнику који сам доноси а потврђује га веће односно Савезна народна скупштина.

Сваки одбор има свог претседника и секретара које сам бира.

Одбори једног дома и одбори оба дома могу према потреби одржавати и заједничке седнице.

Члан 69

Комисија за тумачење закона има право да даје обавезна тумачења савезних закона.

Предлог за тумачење закона могу поднети: сваки народни посланик, одбор дома, Савезно извршно веће, Савезни врховни суд и извршно веће народне републике.

Комисија подноси обавезна тумачења на накнадну потврду надлежним домовима.

Комисија проучава предлоге поднете Скупштини: за оцену сагласности савезног и републичког закона са савезним уставом и са својим мишљењем подноси извештај домовима.

Комисија за тумачење закона има девет чланова које из реда народних посланика бира Скупштина на заједничкој седници оба дома.

Комисија за тумачење закона остаје на дужности и после распуштања Скупштине до избора нове комисије.

Б. ИЗВРШНИ ОРГАНИ САВЕЗНЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Члан 70

Претстављање Федеративне Народне Републике Југославије као државе, старање о спровођењу закона, надзор над радом савезне управе и друге извршне послове из надлежности федерације Савезна народна скупштина поверава Претседнику Републике и Савезном извршном већу.

1. Претседник Републике

Члан 71

Претседник Републике:

- 1) претставља Федеративну Народну Републику Југославију у земљи и у међународним односима;
- 2) проглашава указом законе;
- 3) издаје исправе о ратификацији међународних уговора и других споразума;
- 4) поставља и опозива указом амбасадоре и опуномоћене министре Федеративне Народне Републике Југославије;
- 5) прима акредитивна и опозивна писма код њега акредитованих страних дипломатских претставника;
- 6) додељује указом одликовања и почасна звања.

Члан 72

Претседник Републике је претседник Савезног извршног већа.

Претседник Републике има право задржати од извршења акт Савезног извршног већа с којим се не слаже, уз обавезу да спорно питање одмах изнесе пред Савезну народну скупштину ради доношења одлуке. У том случају претседник Скупштине дужан је одмах сазвати седницу Скупштине.

Члан 73

Претседник Републике је врховни командант оружаних снага.

Претседник Републике поставља, унапређује и разрешава генерале и адмирале, као и друге официре и војне старешине за које то закон одреди.

Претседник Републике председава Савету народне одбране.

Савет народне одбране стара се о организацији и мобилизацији извора и снага земље за потребе народне одбране.

Чланове Савета народне одбране именује Савезно извршно веће на предлог Претседника Републике.

Савезно извршно веће уредбом прописује организацију и овлашћења Савета народне одбране.

Члан 74

Претседник Републике бира се из реда чланова Савезне народне скупштине.

Новоизабрана Скупштина бира Претседника Републике на првој заједничкој седници оба дома.

Кандидата за Претседника Републике може предложити двадесет народних посланика.

Избор Претседника Републике врши се тајним гласањем.

За Претседника Републике изабран је онај кандидат који је добио већину гласова од укупног броја свих народних посланика.

Претседник Републике одмах по свом избору полаже заклетву пред Савезном народном скупштином на заједничкој седници оба дома.

Члан 75

Претседник Републике врши послове на основу и у оквиру устава и закона.

Члан 76

Претседник Републике одговара за свој рад Савезној народној скупштини.

Претседник Републике подноси Савезној народној скупштини извештај о раду Савезног извршног већа и одговоран је заједно са осталим члановима за рад Савезног извршног већа.

Члан 77

Претседник Републике бира се на време на које је Савезна народна скупштина изабрана, али га Скупштина може разрешити и пре истека тог времена.

Претседник Републике остаје на дужности и после распуштања Савезне народне скупштине до новог избора Претседника Републике.

Члан 78

Претседник Републике не учествује у гласању Савезне народне скупштине.

Претседника Републике у случају отсућности или дуже болести замењује један од потпретседника Савезног извршног већа кога Веће одреди.

2. Савезно извршно веће

Члан 79

Савезно извршно веће:

- 1) стара се о извршењу савезних закона, савезног друштвеног плана, савезног буџета, и других аката Савезне народне скупштине, и доноси прописе и предузима мере ради њиховог извршења; предузима мере ради извршења послова из искључиве надлежности федерације; врши општи надзор над применом савезних закона;
- 2) утврђује предлог савезног друштвеног плана и савезног буџета и подноси их Скупштини; саставља и подноси предлоге закона;
- 3) одређује смернице за рад савезних органа управе;
- 4) проглашава општу мобилизацију и ратно стање у случају оружаног напада на Федеративну Народну Републику Југославију или у случају потребе непосредног извршења међународних обавеза; проглашава опште приправно стање у случају ратне опасности; издаје уредбе са законском снагом о нужним мерама за време приправног, мобилног и ратног стања;
- 5) ратификује међународне уговоре и друге међународне споразуме, чије ратификовање не врши Скупштина;
- 6) прописује организацију савезних органа управе и предузима мере за побољшање рада њихове администрације; укида и поништава прописе савезних органа управе ако су у супротности са законом или прописима Савезног извршног већа;
- 7) оснива предузећа и самоуправне установе од интереса за целу земљу; прописује делокруг и основе организације самоуправних установа које оснива; утврђује у оквиру надлежности федерације општа начела за организацију и пословање органа државне управе и самоуправних установа;
- 8) располаже државним резервним фондовима;

9) поставља и разрешава државне секретаре, потсекретаре, гувернера Народне банке ФНРЈ, савезног јавног тужиоца, савезног јавног правобраниоца и друге више службенике које одреди закон;

10) доноси акт о распуштању Скупштине и Савезног већа у случајевима несагласности домова односно већа; расписује изборе за Савезну народну скупштину, стара се о објављивању савезних закона и других прописа;

11) врши помиловање сагласно посебном закону;

12) стара се о јединству правосудне управе и о вршењу послова међународне правне помоћи;

13) врши друге послове одређене савезним законом.

Савезно извршно веће може свако питање из своје надлежности изнети пред Савезну народну скупштину и предложити претрес и доношење одлуке о њему.

Члан 80

Савезно извршно веће врши послове на основу и у оквиру устава и закона.

Члан 81

Савезно извршно веће може доносити уредбе за извршење закона, а за вршење других послова из своје надлежности може доносити одлуке, упутства и решења.

Савезно извршно веће може доносити прописе за извршење општег закона само кад је за то тим законом овлашћено.

Савезно извршно веће доноси уредбу о својој организацији и пословању, коју подноси на потврду Скупштини.

Уредбе потписује Претседник Републике.

Члан 82

У Савезно извршно веће бира се тридесет до четрдесет и пет народних посланика из реда чланова Савезног већа.

Новоизабрана Савезна народна скупштина бира Савезно извршно веће на првој заједничкој седници оба дома.

Кандидате за чланове Савезног извршног већа могу предложити двадесет народних посланика.

У Савезном извршном већу мора бити заступљена свака народна република.

Претседници извршних већа народних република су по положају чланови Савезног извршног већа.

Члан 83

Савезно извршно веће има два или више потпретседника.

Потпретседнике бира из реда својих чланова Савезно извршно веће, које их и разрешава.

Члан 84

Савезно извршно веће одговара за свој рад Савезној народној скупштини.

Савезно извршно веће бира се на време на које је Савезна народна скупштина изабрана, али Скупштина може цело Веће или поједине његове чланове разрешити и пре истека тог времена.

Савезно извршно веће остаје на дужности и после распуштања Скупштине до избора новог Већа.

Члан 85

Савезно извршно веће дужно је извештавати Савезну народну скупштину о свом раду.

Скупштина може у свако доба захтевати да јој Савезно извршно веће поднесе извештај о свом раду или о појединим питањима из своје надлежности.

Скупштина претреса извештај Савезног извршног већа и на основу претреса може донети резолуције и дати препоруке.

Ако Скупштина у току претреса установи да неки акт Савезног извршног већа није у сагласности са законом, може га укинути.

Ова права Скупштина може вршити на заједничкој седници оба дома, или на седници само једног дома ако је за одређена питања искључиво надлежан тај дом.

Члан 86

Послове из своје надлежности Савезно извршно веће решава на седници.

Савезно извршно веће решава већином гласова.

Члан 87

Савезно извршно веће може из реда својих чланова образовати одборе и комисије за проучавање појединих питања и припремање предлога закона, уредаба и других својих аката, као и за доношење решења у одређеним пословима из надлежности Већа.

Члан 88

Савезно извршно веће бира из реда својих чланова секретара.

Секретар се стара о администрацији Савезног извршног већа и врши друге послове за које га овласти Веће.

Члан 89

Савезно извршно веће може обуставити извршење уредаба или других аката извршног већа народне републике ако су у супротности са савезним законом или уредбом.

Извршно веће народне републике може изнети спорно питање пред Савезну народну скупштину ради одлучивања ако није сагласно са одлуком Савезног извршног већа.

Савезно извршно веће може захтевати од извршног већа народне републике да укине или поништи акт републичког органа управе који је супротан савезним прописима.

В. САВЕЗНА УПРАВА

Члан 90

За непосредно вршење одређених извршних послова из надлежности федерације образују се државни секретаријати, самосталне управе, управне установе и други самостални органи управе.

Савезни органи управе непосредно извршују законе и друге акте Савезне народне скупштине, уредбе и друге акте Савезног извршног већа кад је њихово извршење стављено у надлежност федерације.

Општим савезним законом може се непосредно извршење савезних закона ставити у надлежност савезних органа управе само кад је то од општег интереса за све народне републике.

У непосредном извршењу закона савезни органи управе доносе управне акте, предузимају управне радње, и доносе прописе на које су овлашћени.

Члан 91

Савезни органи управе врше послове из своје надлежности на основу и у оквиру закона и прописа Савезног извршног већа, а у сагласности са смерницама Савезног извршног већа.

Савезни органи управе врше ове послове самостално у оквиру датих им овлашћења.

Члан 02

Државни секретаријати оснивају се за вршење послова једне или више грана управе из надлежности федерације.

Савезни државни секретаријати јесу: Државни секретаријат за иностране послове, Државни секретаријат за послове народне одбране, Државни секретаријат за унутрашње послове, Државни секретаријат за послове народне привреде и Државни секретаријат за послове буџета и државну администрацију.

Државни секретаријати оснивају се, спајају и укидају законом.

Члан 93

Самосталне управе, управне установе и други самостални органи државне управе оснивају се за вршење одређених управних послова из надлежности федерације.

Самосталне управе, управне установе и други самостални савезни органи управе оснивају се уредбом.

Члан 94

На челу државних секретаријата стоје државни секретари, који самостално врше овлашћења дата државним секретаријатима законом и прописима Савезног извршног већа.

Државног секретара за иностране послове и државног секретара за послове народне одбране поставља Савезно извршно веће из реда својих чланова.

Државни секретари одговарају за свој рад Савезном извршном већу.

Државни секретари полажу заклетву пред Претседником Републике. Текст заклетве утврђује Савезно извршно веће.

Члан 95

Државни секретар има право доносити правилнике, наредбе и упутства за извршење уредаба и других прописа Савезног извршног већа. Државни секретар може доносити правилнике, наредбе и упутства за извршење закона само на основу посебног законског овлашћења.

Законом и уредбом може се одредити обавеза државног секретара да поједине правилнике и наредбе поднесе на претходну сагласност Савезном извршном већу.

Државни секретар има право и дужност да у оквиру надлежности државног секретаријата указује Савезном извршном већу на акте републичких органа управе који су у супротности са савезним законом и другим прописима, и да предлаже Савезном извршном већу предузимање одговарајућих мера на које је Веће овлашћено.

Државни секретар има право да у оквиру своје надлежности поништи или укине незаконите акте одговарајућих републичких органа управе донете у пословима из искључиве надлежности федерације чије је извршење савезним законом или уредбом пренесено на републичке органе.

Члан 96

На чело самосталних управа, управних органа и других савезних органа управе могу се постављати директори и други службеници који самостално врше овлашћења дата тим органима управе.

Савезно извршно веће може преносити на ове руководне службенике посебна овлашћења дата државним секретарима само кад је на то законом овлашћено.

У државним секретаријатима могу се постављати један или више потсекретара. Државни секретар може пренети на потсекретара поједина своја овлашћења уз сагласност Савезног извршног већа.

Законом и прописима Савезног извршног већа могу се руководни службеници у државним секретаријатима и другим државним органима овластити да доносе решења у одређеним пословима.

Члан 97

Савезно извршно веће дужно је подносити на сагласност надлежним одборима домова нацрте својих прописа о оснивању и организационим променама органа државне управе који повлаче издатке који нису предвиђени буџетом или се имају вршити из буџетских резерви.

Члан 98

Против аката државних секретаријата и других самосталних савезних органа управе може се сагласно одредбама посебног закона покренути управни спор пред судом.

Против аката државних секретаријата и других самосталних савезних органа управе, донетих у првом степену у стварима у којима је искључен управни спор, може се поднети жалба Савезном извршном већу, ако законом или уредбом није одређено да се жалба подноси другом државном органу.

Члан 99

Службеници у савезним органима управе одговарају за штету коју својим незаконитим радом учине држави.

Држава одговара за штету коју службеници својим незаконитим радом учине грађанима или правним лицима. Држава има право на накнаду од службеника који је својим незаконитим радом штету учинио.

Одредбе претходних ставова важе и у погледу одговорности Претседника Републике и чланова Савезног извршног већа.

-{III.}- НАЧЕЛНЕ ОДРЕДБЕ О РЕПУБЛИЧКИМ ОРГАНИМА ВЛАСТИ

Члан 100

Републичка народна скупштина је претставник народног суверенитета и највиши орган власти народне републике.

Члан 101

Права народне републике врши републичка народна скупштина непосредно и преко извршног већа као свог извршног органа. Одређене извршне послове врше републички органи управе према смерницама и под надзором извршног већа.

Члан 102

Републичка народна скупштина врши своја права и дужности на основу и у оквиру савезног устава, републичког устава и савезних закона.

Члан 103

Републичка народна скупштина бира се на четири године.

Члан 104

Републичку народну скупштину сачињавају два дома: републичко веће и веће произвођача.

Републичко веће сачињавају посланици које бирају грађани у срезовима и градовима на основу општег, једнаког и непосредног бирачког права тајним гласањем.

Веће произвођача сачињавају посланици које бирају произвођачи запослени у производњи, транспорту и трговини сразмерно учешћу привредних области у укупном друштвеном производу народне републике.

Члан 105

Републичко веће и веће произвођача равноправно учествују у одлучивању о промени републичког устава, у утврђивању републичког друштвеног плана и буџета, као и у доношењу закона и других аката из области привреде, рада и социјалног осигурања.

Избор извршног већа и избор других државних органа врше се на заједничкој седници оба дома.

Члан 106

Претстављање народне републике, старање о извршењу закона, надзор над радом републичке управе, надзор у погледу законитости рада народних одбора и друге извршне послове из надлежности народне републике народна скупштина поверава извршном већу.

Члан 107

Извршно веће врши послове из своје надлежности на основу и у оквиру савезног и републичког устава, савезних и републичких закона, као и савезних уредаба.

У извршно веће републичка народна скупштина бира петнаест до тридесет народних посланика из реда чланова републичког већа.

Члан 108

На челу извршног већа налази се претседник.

Претседник извршног већа претставља веће, председава његовим седницама и потписује уредбе већа.

Претседник извршног већа има право задржати од извршења акт извршног већа с којим се не слаже, уз обавезу да спорно питање одмах изнесе пред републичку народну скупштину ради доношења одлуке.

Члан 109

Извршно веће одговара за свој рад републичкој народној скупштини.

Извршно веће има право доносити уредбе за извршење републичких закона, као и одлуке, упутства и решења за вршење других послова утврђених републичким уставом и савезним и републичким законима. Извршно веће може доносити прописе за извршење савезних закона и савезних уредаба само ако је за то овлашћено савезним законом или уредбом.

Члан 110

За непосредно вршење одређених извршних послова из надлежности народне републике образују се републички државни секретаријати и други републички органи управе, као и савети у којима учествују претставници самоуправних установа, друштвених организација и грађани.

Републички органи управе одговарају за свој рад извршном већу.

Члан 111

Републички органи управе врше послове из своје надлежности на основу и у оквиру савезних републичких закона, прописа Савезног извршног већа и извршног већа народне републике, као и прописа савезних органа управе донетих у оквиру надлежности федерације.

Републички органи управе непосредно извршују републичке законе и прописе извршног већа народне републике кад је њихово извршење републичким уставом или законом стављено у надлежност републичких органа управе. Републички органи управе непосредно извршују савезне законе и прописе Савезног извршног већа и савезних органа управе кад је њихово извршење савезним законом или уредбом стављено у надлежност републичких органа управе.

Сем прописа чије је извршење стављено у надлежност савезних или републичких органа управе, савезне и републичке законе и друге прописе непосредно извршују народни одбори.

Члан 112

Народна република доноси самостално свој уставни закон у складу са начелима овог закона.

-{IV.}- НАЧЕЛНЕ ОДРЕДБЕ О ОРГАНИМА ВЛАСТИ АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ И АУТОНОМНЕ ОБЛАСТИ

Члан 113

Обезбеђују се самоуправна права Аутономне Покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохиске Области.

Самоуправна права аутономне покрајине и аутономне области утврђују се Уставом Народне Републике Србије.

Највиши орган власти аутономне покрајине је покрајинска народна скупштина.

Највиши орган власти аутономне области је обласни народни одбор.

Покрајинску народну скупштину сачињавају покрајинско веће и веће произвођача, а обласни народни одбор сачињавају обласно веће и веће произвођача.

Члан 114

Уставним законом Народне Републике Србије прописују се, у складу с начелима овог закона, основи организације и надлежности органа власти Аутономне Покрајине Војводине и Аутономне Косовско-метохиске Области.

Аутономна покрајина и аутономна област доносе самостално своје статуте којима, у сагласности са Уставом Народне Републике Србије, утврђују организацију и надлежност својих органа власти.

Завршне одредбе

Члан 115

Даном ступања на снагу овог закона престају важити главе **-{VI}-**, **-{VII}-**, **-{VIII}-**, **-{IX}-**, **-{X}-**, **-{XI}-**, **-{XII}-** и **-{XV}-** Устава Федеративне Народне Републике Југославије од 31 јануара 1946 године, као и одредбе Устава, закона и других прописа које су у супротности са одредбама овог закона.

Овај Закон ступа на снагу даном проглашења на заједничкој седници оба дома Народне скупштине ФНРЈ, а његово спровођење вршиће се према одредбама посебног закона.

У Београду, 13 јануара 1953 године

Народна скупштина

Федеративне Народне Републике Југославије

Претседник

Потпретседник

Већа народа,

Савезног већа,

Јосип Видмар, с. р.

Фрањо Гажи, с. р.

Извор

- Службени лист Федеративне Народне Републике Југославије, година **-{IX}-**, број 3, Београд, среда, 14. јануар 1953.

Article Sources and Contributors

Уставни закон о основама друштвеног и политичког уређења Федеративне Народне Републике Југославије и савезним органима власти (1953) *Source:* <http://sr.wikisource.org/w/index.php?oldid=19323> *Contributors:* Ban, Казанџија

Image Sources, Licenses and Contributors

Слика:Grbfnrj.jpg *Source:* <http://sr.wikisource.org/w/index.php?title=Слика:Grbfnrj.jpg> *License:* unknown *Contributors:* Ban

Лиценца

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported
<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>
